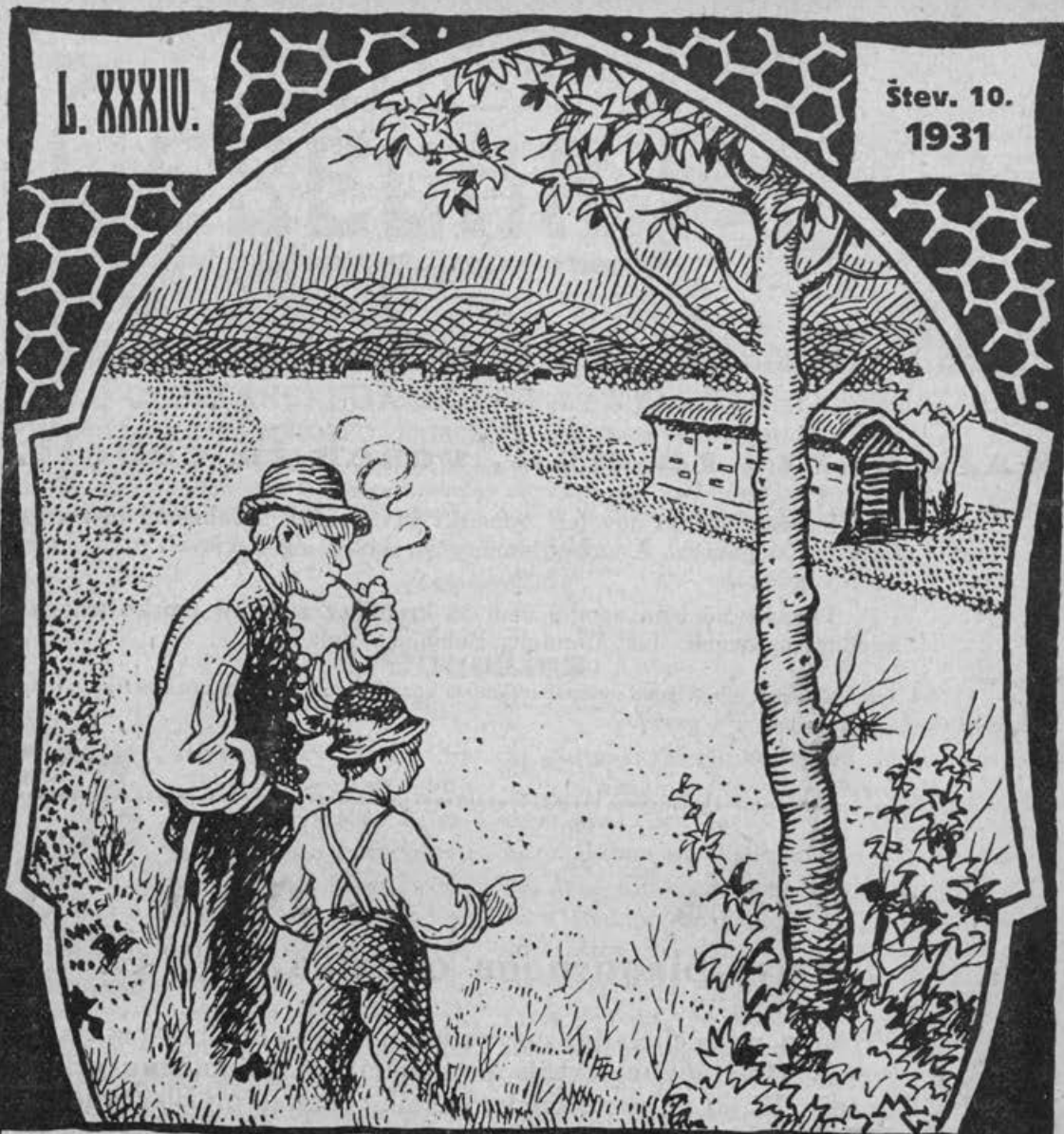

L. XXXIV.

Štev. 10.
1931

 SLOVENSKI
ČEBELAR
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 ltr. 5'50 šilingov).

Vsebina:

Obnožina	145	Opazovalne postaje	155
Paviljon	147	Društvene vesti	157
Med — naša grenkost	149	Vesti iz podružnic	158
Pašne razmere v Škofjeloškem okolišču	151	Drobiž	158
Mesečna navodila	153	Listnica uredništva	160

Mala borza za med, vosek in čebele.*

Prodaj skoraj nov lep dunajski pavaljonček s čebelami in medom. Cena po dogovoru. Kramberger Franjo, kolar, Zg. Žerjavci, p. Sv. Lenart v Slov. goricah.

Prodaj po zelo ugodni ceni 35 kranjčev z dobro zimsko zalogo in mladimi maticami. Jak. Mandelc, Bohinjska Bela.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Prosimo vse čebelarje, naj podpirajo naše društvo pri nakupu **prvovrstnih čebelarskih potrebščin in zajamčeno pristnih satnic**, ki jih dobé po konkurenčnih cenah le pri Blagovnem oddelku v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, odnosno pri njegovih podružnicah **v Mariboru** (pri čebelarski podružnici za Maribor in okolico) v poslovnih prostorih ondotne podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti št. 12, ter **v Celju** v skladišču družbe in **v Dolnji Lendavi** pri ondotni čebelarski podružnici.

Sedaj imamo v zalogi lončke za med iz prepariranega papirja po znatno znižanih cenah, i. s. št. 105 za 3 dk^g medu (zajutrkovalna porcija) po 50 p, št. 106 za $\frac{1}{8}$ kg medu po 75 p in št. 107 za $\frac{1}{4}$ kg medu po Din 1.—.

Priporočamo se tudi za nakup novih posod za med št. 96 iz najmočnejše bele pločevine, obitih z lesom, z vsebino približno 50 kg medu, po ceni Din 100.— za komad.

Čebelarji, vedno pomnite, da je Blagovni oddelk Čebelarskega društva last vseh društvenih članov! **Zatorej svoji k svojim!**

Preberite cenik!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
 UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarstvo potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1931. / Številka 10.
Letnik XXXIV.

Obnožina.

H. Peternel, Bukov žlak.

animanje čebelarjev za obnožino je tako staro kakor čebelarstvo. Za rastočo vedo o čebelarstvu je raslo tudi spoznavanje važnosti obnožine v čebelnem življenju. Prvo spoznanje je ugotovilo, da se čebelna družina ne more razvijati brez zadostne obnožine, da propade kaj kmalu, ako ji manjka tega hranila za zarod.

Novejši dobi je bilo prihranjeno, da je ugotovila sestavo obnožine, da je spoznala važnost obnožine za preiskavo medu in da je razjasnila skrivnost oploditve cvetov.

Dokler ni bila raziskovalcem znana mikrokemija, je bilo nemogoče določiti kemično sestavo obnožine. Vsa zadevna dela so bila bolj ugibanje nego brezhibna ugotovitev. Tudi sedaj, ko razpolaga znanost skoraj s popolnimi sredstvi za raziskovanje, nam je na razpolago primeroma majhno število brezhibnih preiskav obnožine. Težavo povzroča najbolj okolnost, da mora imeti raziskovalec na razpolago večjo količino naravne obnožine, ki jo mora sam nabrati na cvetih, to pa kolikor mogoče naglo. Obnožina iz panjev, celo obnožina,

ki jo imajo čebele na nogah, je že pomešana s čebelno slino in medom (Dr. Zander, Das Leben der Bienen). Nadalje mora biti nabrana na rastlinah ene same vrste, ker ima vsaka obnožina drugačne sestave. Ako slednjič pomislimo, da mora biti za eno samo brezhibno kemično preiskavo približno 2 kg obnožine, bomo razumeli, zakaj nimamo še toliko ugotovitev o sestavi obnožine, kolikor si jih želimo.

Švicarski kemik v. Planta je posebno točno preiskal sestavo obnožine od leske in od smreke, kemik A. Kiesel v Nemčiji pa od smreke.

Iz naslednje razpredelnice je razvidno, kaj je ugotovil v. Planta, kaj pa A. Kiesel. Razvidna pa je tudi sestava medu.

Snovi	Leska	Smreka		Med
	v.Planta	v.Planta	A.Kiesel	
voda	4·98%	7·66%	8·77%	16·00%
beljakovina	30·06%	16·56%	11·97%	1·47%
pepel	3·81%	3·30%	3·07%	—·08%
sladkor	14·70%	11·24%	10·05%	69·21%
škrob	5·26%	7·06%	10·00%	— %
vlakenca	11·43%	21·97%	38·02%	— %
maščoba	7·97%	10·03%	6·66%	— %
barvila	2·06%	0·04%	0·02%	— %
razno	19·73%	22·14%	11·64%	13·24%

Ako primerjamo uspeh preiskave smrekove obnožine obeh raziskovalcev, se nam kaže lepo soglasje. Največja razlika je v odstotkih vlakenc (lupin posameznih kroglic) smrekove obnožine, ki so za čebele neprebavne in zapuščajo telo čebel-dojilk z drugim trebežem vred neizpremenjene. Male razlike med odstotki sestavin smrekove obnožine pri raziskovanju obeh kemikov moramo pripisovati talnim in podnebnim razlikam med Švico in Nemčijo, kjer je bila zaradi preiskave smrekova obnožina nabrana.

Večja razlika se nam kaže med sestavo leskove obnožine in smrekove. Leskova vsebuje skoraj dvakrat toliko beljaka ali beljakovin kakor smrekova. Tudi vsebuje leskova obnožina znatno več sladkorja nego smrekova. To nam pojasnjuje, zakaj se zalega v panjih tako naglo širi, kadar be-rejo čebele lesko.

Ako primerjamo sestavo obnožine s sestavo medu, ki vsebuje skoro sam sladkor (3.50% trsnega in 65.71% invertiranega), vidimo, kako se obnožina in med medsebojno izpolnjujeta v obilnosti vseh snovi, ki so potrebne za rast čebelnik žerk.

Ker nam je znana sestava naravne obnožine, lahko tudi ocenimo vrednost njenih nadomestil.

Za nadomestek rabijo že dolgo časa rženo moko. Ta vsebuje v glavnem skrob, potem 10% beljakovin in 2% maščobe. Drugih redilnih snovi, ki se nahajajo v naravni obnožini, nima. Iz tega je razvidno, da so vsi nadomestki obnožine pač manj vredni, dasi jim ne moremo gladko odrekati sleherne redilne vrednosti za čebelni zarod. Da niso nadomestki naravne obnožine čebelam posebno ljubi, dokazuje dejstvo, da čebele takoj opustijo nabiranje nadomestka, čim jim narava nudi prave obnožine. Nekateri razlagajo nabiranje nadomestkov po čebelah s primerom, da tudi matere ob lakoti dajejo sestradanim otrokom kuhane podplate, da jih grizejo. Nam zadostuje ugotovitev, da naravne obnožine ni mogoče popolnoma nadomestiti.

Dejstvo, da je mogoče razločevati obnožino raznih rastlinskih vrst, obenem pa tudi dejstvo, da je v vsakem še tako skrbno očiščenem medu vedno nekaj zrn obnožine, je odprlo pot raziskovanju medu. Lahko je ločiti ponarejeni med od pristnega, saj vsebuje pristni vedno nekaj obnožine. Še več! Celo izvor medu je mogoče določiti po obnožini v njem. Profesor Armbruster je z neizmerno potrpežljivostjo preiskoval in ugotavljal razne obnožine, tako da je danes mogoče ločiti pristni med iz naših krajev od prekomorskega, n. pr. iz Južne Amerike, ker je domači med nabran na drugih cvetovih kot prekomorski. To dokazuje obnožina, ki je v medu.

Sadjarja zanima vprašanje, koliko časa ostane obnožina živa, torej zmožna za oploditev cvetja, čebelarja pa zanima, koliko časa je obnožina porabna za hrano čebelne zalege.

Koliko časa je obnožina sposobna za oploditev cvetov, je ugotovljeno že za mnogo vrst obnožine. Dočim je obnožina divjega sadnega drevja, lesnik, sposobna za oploditev še 11. dan, je obnožina žlahtnih sadnih dreves že po 10 urah nesposobna za oploditev. Za umetne vrtove na Floridi na ameriški rivijeri se je posrečilo vrtarjem, da so pripeljali iz Japonske obnožino ceder, ki je uspešno oplodila zarod ceder po dolgotrajni vožnji čez veliki ocean. V naših krajih se je izkazala za najbolj trdoživo obnožina vetrnice (zaspanke). Znano je, da dateljeve palme rodijo v puščavi zelo zelo malo, ako je prepuščena oploditev cvetov slučaj. Zato oplojajo domačini Arabci cvetove ročno z nabrano obnožino. Da rabijo domačini z uspehom po deset in več let staro obnožino, je znano, a do sedaj ni bilo mogoče izvedeti, kako hranijo z obnožino. Glavarji arabskih rodov varujejo način hranjenja obnožine kot rodbinsko tajnost, saj jim baš shranjena obnožina zagotavlja dohodke in ugled pri domačinih.

Drugo vprašanje je, kako se ohrani obnožina užitna za čebelno zalego. Ugotov-

ljeno je, da čebele dodajajo obnožini medu. Ko jo stlačijo v celice, jo prevlečejo s tenko plastjo medu in zadelajo s pokrovcem. Na ta način shranjena obnožina se ohrani v panju brezhibno čez zimo in rabi zarodu za hrano v zgodnji pomladi. Ta način hranjenja obnožine so po zgledu čebel rabili že stari čebelarji. Pri podiranju panjev jeseni so odbirali koščke satja z obnožine, jih stlačili s tolkačem v posodo in zalili z medom. To mešanico so pokladali spomladi plemenjakom. Čebele so se zgodaj zelo namnožile in zgodnji roji so bili zagotovljeni. Kakor drugi starejši čebelarji, se spominjam tudi jaz, kako so nas začetnike pomilovalno pogledovali, ker smo svojim plemenjakom spomladi pokladali sladkorno raztopino in se potem jezili, da nimamo rojev.

Marsikdo je že opazil, da včasih čebele obnožino, ki so jo poleti s trudom nabrale, s trudom spomladi vlačijo iz panjev. Pokvarila se jim je iz neznanega vzroka, ugičljemo pa, ali je mogoče niso dovolj z

medom zalile, mogoče je bila ob kraju gnezda in je splesnila itd.

Da je obnožina, ki jo predelajo čebele doжилke, zelo izdatna hrana, dokazuje dejstvo, da je 5 dni stara žerka približno 1550krat težja ko novorojena.

Še malo pojasnjeno je vprašanje, je li kaka obnožina tudi za čebelni zarod strupena. Gotovo je, da se čebele ogibajo obnožine, ki je imajo nekatere rastline v izobilju, a je znana kot strupena. So znanstveniki, ki trdijo, da je zmrzla pomladanska obnožina vzrok tako imenovani majniški boleznici čebel. Tudi to ni dognano, ali je obnožina, ki je za človeka strupena, škodljiva tudi za čebelni zarod. Vojaki starogrškega vojskovodje Ksenofonta so oboleli, kakor da bi bili zastrupljeni, ko so uživali med. Tudi v najnovšem času so se pojavili znaki zastrupljenja pri uživanju medu v satju, ki je bilo zanešeno z obnožino, dočim nihče ne pomni, da bi kdo obolel za znaki zastrupljenja po uživanju dobro shranjenega trcanega medu.

Paviljon.

Fr. D. Jug — Brezje.

naših pokrajinah vidimo še bolj redkokje paviljone ali prenosne čebelnjake. Paviljonsko čebelarstvo s 4—6 čebelnimi družinami, ki jih gojijo ljubitelji prirode bolj zaradi domače prijetne za-

bave nego iz dobičkoželjnih razlogov, je zelo razširjeno v Severni Nemčiji, na Tirolskem in v Švici. Ing. J. Lüfttenegger razpravlja v svoji knjigi »Die Grundlagen der Bienenzucht« o najrazličnejših sestavih paviljonov ali samostojnih čebelnih hišic z eno ali več čebelnimi družinami, ki se lahko postavijo h kakemu poslopju ali pa na planem kot okras vrta ali domačega sprehajališča itd.

Paviljon napravi lahko vsakdo po svojem okusu, za to ni nikakih predpisanih oblik, glavna reč je, da je tako prirejen, da

služi svojemu namenu. Umerjen pa mora biti po meri panjev, katere mislimo vanj postaviti. Najličnejši je pokončen paviljon za 4—6 panjev. Za naše razmere bi bil najprimernejši tak, da postavimo vanj 4 A.-Z, panje z mediščem, t. j. po 2 in 2 drug vrh drugega, vrhu teh pa še 2 eksportna panja brez medišča.

Pri nabavi paviljona moramo upoštevati dvoje važnih stvari, namreč, da je tako izdelan, da lahko v njem čebele tudi prezimimo, in da ni toliko težek, da bi se ne dal prestaviti iz kraja v kraj.

1. Paviljone izdelujejo, na dva načina, namreč paviljon, ki je sestavljen iz posameznih delov, da ga lahko pri prenašanju razderemo in prenesemo drugam v posameznih kosih, ali pa paviljon, ki je trdno spojen s panji, samo streha je premična. Pri prvem moramo imeti še posebej panje, da jih vanj postavimo, pri drugem pa pa-

njev ni treba, ker so že v paviljonu samem oddeljeni prostori za čebelne družine.

2. Paviljon mora imeti krajne stene z dvojnimi pažem, prazen prostor med ste-

Notranjščina paviljona. Razdeljen je za 8 rojev A.-Ž. panjeve mere ali pa se lahko priredijo v njem 4 družine z mediščem.

nami pa zatlačimo s suho tvarino, ki varuje čebele poleti prehude vročine, pozimi pa mraza. Zadaj za vrati pa mora biti še toliko prostora, da za zimo panje lahko pošteno zapažimo.

3. Paviljon mora biti vestno in lično izdelan ter z različnimi živimi oljnatimi barvami prepleskan, da je v okras hiše ali vrta. Streha mora biti lična in tako izdelana, da vso snamemo, s tem je prenašanje paviljona olajšano.

4. Paviljon imamo poleti lahko postavljen na vrtu ali pri kaki hišni steni, pozimi pa ga spravimo v kak tak kraj, da je pod streho, bodisi v gospodarsko poslopje ali h kaki hišni steni, da ga lahko primerno zadelamo. Lahko ga pa spravimo

tudi v kako suho klet. Glavna reč je, da imajo čebele dosti svežega zraka in popoln mir. Čebelarji pa, ki imamo poleg paviljona še drug domač čebelnjak, navadno ne prezimljajo čebel v paviljonih, temveč jih spravijo čez zimo v čebelnjak, prazen paviljon pa v kako podstrešje.

Pri nas v Sloveniji bi paviljonsko čebelarstvo prišlo v poštev kvečjemu na šolskih vrtovih in pri takih zasebnikih, ki imajo nekaj vrta, a jim ni do čebelarstva v večjem obsegu, temveč le za domačo zabavo in opazovanje čebelnega življenja. Poudarjam pa, da je treba tudi pri takem malem čebelarskem obratu znanja, kako s čebelami ravnati. Treba se je o tem že poprej poučiti, kar lahko dosežemo s citanjem dobrih čebelarskih knjig in našega »Slov. Čebelarja«.

Paviljon A.-Ž. panjeve mere za 8 rojev.

Pri večjih čebelarstvih pa uporabljajmo paviljone le za nekako izpopolnitev čebelnjaka, bodisi za opazovalne panje ali pa za roje. N. pr. kdor čebelarji na med ter ima

v svojem čebelnjaku že ves prostor zastavljen z A.-Ž. panji in jih ima tudi pozimi vse obljudene, ta nima spomladi kam vsajati rojev. Ta si lahko pomaga na ta način, da si nabavi premičen paviljon za roje, kakršnega kažeta pričujoči sliki.

Paviljon je nerazdeljiv in ima 8 oddelkov, t. j. za 8 rojev. Oddelki imajo po 8 satnikov mere A.-Ž. panjev. Vsako spomlad jim obnovimo nove satnike, v katere vdelamo cele satnice. Na te vsajamo roje prvce. Če je paviljon trdno izdelan, se v njem prav lepo razvijajo. Oddelki morajo biti tako prirejani, da, če treba, lahko dru-

žine tudi združujemo. V ločilni deski namreč mora biti nalašč za to prirejena odprtina, ki je vedno zadelana, le ob združitvi dveh družin jo odpremo, pa je delo opravljeno. Jeseni pred ajdovo pašo ali pa po njej združimo vse roje s plemenjaki v čebelnjaku, da na ta način ojačimo slabejše panje z zalego in mlado živaljo. S tem pa tudi plemenjakom pomladimo satje, oziroma zamenjamo staro z mladim, kar je velike važnosti. Prazen paviljon spravimo do prihodnje spomladi. Med tem časom ga lahko uporabljamo za shrambo rezervnega satja.

Med — naša grenkost.

Josip Pirnat — št. Jernej.

Dobre čebelarke letine so čebelarjem največje veselje in radost a često tudi žalost obenem, kajti čeprav so posode polne žlahtne tekočine, je pri vsem tem vendar ono veliko in bridko vprašanje: Kako najti kupcev in kako za primerno ceno vnovčiti ta prekoristni dar božji.

Nemirno beganje se polasti čebelarjev ob tem velikem vprašanju in sleherni se — liki neutrudna čebela — spusti med ljudi in išče kupca za svoj pridelek. Res, nekaterim se posreči, da v kratkem oddajo svoje blago, nekateri iščejo kupca leto in dan, nekateri ga pa često sploh ne dobe in morajo med uporabiti v domačem gospodinjstvu in sta jim s tem delo in trud le malo poplačana.

Druga težava, često nič manjša od prve, ki se pojavi ob bogati medeni letini, je, da daje velikansko pobudo novim čebelarjem začetnikom, ki se z izredno vnemo, a brez začrtanih smernic in zadostnih pomislekov lotijo novega posla. V kraju, kjer je bilo doslej prostora le za enega, dva čebelarja, zraste iz tal pol tucata novih čebelnjakov, tako da se po cvetovih pičlega rastlinja po dve, tri čebele bore za kapljico slad-

kega nektarja. S tem je oškodovan stari čebelar, ki je doslej doživljal in preživljal dobre in slabe letine v miru in zadovoljstvu, nesrečni pa so tudi navdušeni začetniki, katerih čebelarstvo je rodil zgolj pohlep po medu. Res, da vsa taka čebelarstva, ki streme zgolj po dobičku, zapadejo ob slabih letinah smrti, vendar lahko zelo škodujejo pravemu, naprednemu čebelarju, ki goji čebele tudi iz ljubezni in ne zgolj iz grabežljivosti.

Take in podobne težave nastajajo, kadar se cedi »mana« v potokih. Jaz sem za svojo osebo bolj vesel srednje dobrih letin, ker mi prinašajo večje dohodke in koristi nego obilne. Ob srednje dobrih letinah je manj blaga in ga lahko prodam vsaj za primerno ceno, dočim je, kadar ga je obilo, po sramotno nizki ceni.

Resničnost teh besedi nam dokazujejo dejstva v novejšem času, ko vsi bridko čutimo, kako hude razmere so pri trgovanju z medom. Zadnja leta ponujajo čebelarji med na vse pretege in znižujejo cene tako, da ga bo menda kmalu lahko vsakdo dobil zastonj, kdor ga bo še maral uživati.

Pa je sramotno zares prodajati kilogram ter zdravilne in okusne slaščice po 13 Din, a žal, celo po 10 Din in še slične cene ga nekod že ponujajo. Pa za slične cene ga ponujajo nekateri celo v časopisju in kar

neka borbena konkurenca je nastala med čebelarji, kakor da jim je to edini vir življenja. Žalostno je to, če pomislim, da stane v mojem rojstnem kraju liter zdravju škodljivega in neprijetno kislega cvička 16 Din, kilogram tega zdravila, ki poživilja dušo in telo, pa ponujajo že izpod 10 Din! Če se bo to godilo še nadalje, potem pojde čebelarstvo rakovo pot, kajti še vedno smo v toliko materijalisti, da nas ne zadovoljuje samo idealna stran čebelarstva. Končno pa čebelarstvo tudi ni tako zelo dobičkonosno, kakor si domišljajo nekateri idealisti. Res so leta, ko vrže medeni pridelek kak stotak, a pride doba, ko mora čebelar šteti mnogo več, da reši svoje čebele pogina. Meni n. pr. je predlanska zima pobrala 25 A.-Ž. panjev, tako da se mi ta rana ne bo tako kmalu zacelila, pa najsi »debele krave« sedem let zapored hodijo v moj čebelnjak.

Pa pustimo vsa neprijetna razmišljanja in iščimo vzrokov temu blaznemu padanju cen!

Kje so vzroki? — Pred vsem v nas samih! Res, organizirani smo, res združeni v društvu, ki skrbi za svoje člane, ali vendar enega manjka — discipline ni med nami nobene! Ne da bi se vsi ravnali po določenih primernih cenah medu, ne da bi pomagali drug drugemu, vsakdo po svoje ravna in konkurira celo s svojim tovarišem, ki je včlanjen in organiziran v istem društvu.

Drugi vzrok, zakaj je prodaja tako slaba in blago slabo plačano, je ta, da narod ne pozna medu in njegovega učinka na duši in na telesu. Ljudstvo ve, da je med sladak, ve morda še, da je dober za kašelj, vse drugo mu je neznan. Nujno potrebno bi bilo, da bi vzbudili med narodom zanimanje za uživanje medu in ga poučili z besedo in pisavo o važnosti in koristi tega rastlinskega soka. V tem so nam lahko za zgled razne druge države, ki slično propagando sistematično izvajajo in donajajo čebelarjem ogromne koristi.

Treba je resno započeti z okusno reklamo in vztrajno propagando, kajti doslej

smo jo premalo izvajali, zato trpimo bridko škodo. Uporabiti je treba vsako priložnost, prirejati razstave, bodisi samostojno ali pa v zvezi z ostalimi panogami kmetijstva. To se je doslej še vedno deloma obneslo.

Razmišljati je treba, kako predelujemo med v razna živila kakor za pecivo in razne druge slaščice. Idealno in koristno bi bilo ustanoviti obrat, v katerem bi izdelovali medeno pecivo, medico in druge slične reči, ki jih narod rad uživa in kupuje. Gotovo bi bilo to dobičkonosno in bi s pridom in naglo porabljali med domačih čebelarjev.

Pred vsem pa je treba vzbuditi v ljudstvu interes za uživanje medu in mu orisati koristi, ki bi jih imelo od tega. Pojasniti mu je treba lastnosti pravega medu, da ga ne bodo prekanjali razni špekulanti, ki ponujajo in prodajajo slab med. Žal, da imajo taki goljufi največ kupovalcev, ker je njih blago cenejše, ljudje pa največkrat ne gledajo na kakovost, temveč jim je nizka cena edino merodajna in kupujejo »med«, pa mağari da je le sladka brozga. So pa tudi ljudje, ki so v spoznavanju medu kritični, često pretirano kritični. To naj potrđi naslednji dogodek, ki sem ga sam doživel.

L. 1928. sem imel izredno mnogo medu, tako da ga nisem mogel prodati. Kristaliziral se je in postal trd. Sestra ga je nesla nekaj kg v bližnji trg, da ga na drobno razpeča. Pokaže blago v prvi hiši. Pogledajo in smehljaje odkimajo. Stopi v drugo hišo, ponudi, pa zopet nasmeh na obrazu. Tako se je godilo v vseh naslednjih hišah. Povsod so ljudje smehljaje zrlji v lepo rumeni, trdi med in so neverno zmajevali z glavo in rekli, da medu ne kupijo.

Sestra je begala od hiše do hiše, pa nihče ni hotel kupiti. Končno je prišla v nizko bajto, kjer so imeli bolnika. Gospodinja vzame posodo v roke, vzame žlico, zajame in vsi pokušajo in zmajujejo z glavami. Končno gospodinja vsane in reče: »Naj bo, bom vzela, ker imamo bolnika, ampak toliko sladkorja ne smete medu

nikoli več primešat, ker je grda in kazniva taka goljufija.« Sedaj se je sestri posvetilo, za kaj gre! One medene kristalčke so ljudje smatrali za sladkor in zato ni maral nihče kupiti. Sestra je burno ugovarjala takemu sumničanju, zahtevala, naj dajo med preiskati in se zaklinjala, da je pristen in brez vsake primesi. Toda, kaj bi kmetu trobil o kemijski analizi, saj ga ne potolaži nihče in je njegovo mnenje edino merodajno.

Tako torej, jaz naj bi med ponarejal s sladkorjem! Bi se mi pa tudi šmentano izplačalo, če pomislim, da je sladkor po 14 Din, med pa po 10—12 Din! — O, ti sveta preproščina človeškega rodu!

Od tedaj moram trdi med vselej raztopiti doma, čeprav mi to povzroča obilo sitnega dela. A kaj pomaža, ko hočejo ljudje tako! In le sreča, da ne vedo o tej moji »goljufiji«, ker bi me bili drugače že zdavnaj ovadili.

Ob drugi priliki sem prodajal med v Ribnici. Imel sem lepo rumenega, cvetličnega. pa zopet ni šel, ker je bil preveč rumen.

Nekdo je bil prej zmešal ljudem pamet z jelkovim medom in tako so tudi meni povsod kazali vrata z naročilom: »Zeljanga prnejste!« Drugič sem nesel zeljanga«, jelkovega, pa glej, to pot jim je bil preveč »zjalen« in so me, s trditvijo, da ni med, povsod neprijazno odslovili.

Ti moji lastni doživljaji jasno uče, da naš narod ni nasproten kupovanju medu, samo nezaupen je, ker ni zadosti poučen o njem.

Poučno stran o pridelkih čebelarstva smo žal doslej preveč zanemarjali, zato je potrebno, da popravimo in nadomestimo, kar je zamujenega. Časi, ko so črpale naše moči borbe za razne sestave panjev, so hvala Bogu v preteklosti, sedaj pa je treba strniti vse duševne in telesne sile v to, da najdemo pota, kako za primerno plačilo in s primerno naglostjo spravimo med narod pridelke, ki jih donša naše čebelarstvo in neutrudna marljivost malih čebelic.

Na delo torej čebelarji, ker resni so dnovi, a delo in trud nam Bog blagoslovi!

Pašne razmere v Škofjeloškem okolišču.

Virmašan.

Škofja Loka, znana že iz časov, ko so ji gospodarili brižinski škofje, leži 349 m nad morjem ob izlivu selške in poljanske Sore v skupen tok. Znana je tudi iz znane prislovice, da je blizu tam »mačka svitga duha snidla«. Na jugu in zahodu jo obkrožujejo do 1000 m visoki hribi, le proti severovzhodni in vzhodni strani se razprostira odprto Sorško polje.

Pašne razmere bom opisal le v področju naše podružnice, ki obsega tri občine: Škofjo Loko, Staro Loko in Zminec. Ker nobena izmed teh treh nima kakšne posebne paše, se nanašajo podatki na vse tri skupno.

V splošnem se more prištevati naš okraj glede paše bolj k slabim, bodisi glede pomladne, poletne ali pa jesenske paše. V glavnem smo navezani le na travniške

cvetlice. Prva pomladna paša se začne ob ugodnem vremenu v začetku marca. Po bregovih se razcveto teloh, zvončen in podlesek, ki nudijo čebelam prvo obnožnino. Precej je tudi leske in jelše na osonnih bregovih in ob vodah raznih vrb. Vendar razen obnožnine ne dobe ničesar, ker takrat navadno nagaja vreme.

Pomladna resa raste v malem po bregovih Hrastnice, vendar se radi slabih potov ne izplača jih tja voziti. Nekateri čebelarji so jih že spravljalji tja, vendar pohvalil se ni nobeden. Po gozdih in hribih cvete konec aprila borovnica. Ta nudi ob ugodnem vremenu prvo boljšo pašo. Kako leto nekateri čebelarji celo točijo, tako dobro medi. Le škoda, da je ni povsod in da traja ta paša komaj teden dni.

Precej imamo tudi češenj. Vsako leto upamo, da jih bodo čebele brale, pa pride

slabo vreme in nam prekriža vse račune. Odkar čebelarim, še niso nobeno leto kaj prida dobile na njih.

Isto je s sadnim drevjem. Res, da se po vsej okolici razprostirajo lepi vrtovi, ki ob cvetenju nudijo dosti paše. Včasih so čebelarji mislili, da sadno drevje sploh ne medi ali pa le malo. Toda ob ugodnem vremenu medi prav izdatno. Leta 1922. so pri nas nabrale največ pomladnega medu ravno na sadnem drevju. Bilo je bolj južno vreme, čebel pa po sadnem drevju, da si mislil, da je na vsakem roj.

Glavno pašo nudijo travniške cvetlice. Ker je ves okoliš bolj peščen in kamenit, raste povsod travniška kadulja ali žajbelj. Ob cvetju so nekateri travniki in bregovi čisto modri od te rastline. Dosti je tudi drugih rož, razne detelje, ki tudi medi, le škoda, da vse pokosijo, ko je najboljša paša in ko so cvetlice še v bujnem cvetju. Pa kmet gleda na svojo korist in ne na čebelarjevo.

Od srede junija pa do približno 10. julija smo na suhem. Takrat se začne po hribih paša na kostanju. Leto za letom opazujem let čebel ob času te paše. Večina kostanja je na južni strani, nekaj tudi na zahodni po hribih, vendar gredo vse čebele le na južne hribe. Nekateri imajo bližje na zahod, vendar gredo le na jug. Mogoče, da ne medi povsod enako, sicer bi gotovo brale v bližini. Le škoda, da to drevje neusmiljeno izsekavajo, tako da staro drevo že komaj dobiš. Ako bodo tako še dalje ravnali, bodo hribovci ob ves les, čebelarji pa ob kostanjev med.

Ko obero kostanj, začne cvesti otava. Ako ne pritisne suša, dobe še precej medu na njej. Vendar pa pri nas pride redko ta paša v poštev, ker ta čas najrajši pritisne suša, ki se na naši peščeni zemlji takoj pozna. Pred dvema letoma je bila taka suša, da ni bilo drugega ko kak šmarni križ in na vsakem po dve ali tri čebele. Ker ni bilo vlage, tudi ni bilo medu. Ako ga nimajo panji od prej, jim do ajdove paše, ki se začneja pri nas okrog 20. avgusta, prede trda. Pred kakimi 30 leti so

sejali na našem polju mnogo več žita kot dandanes. Slamo so rabili za strehe in za krmo živini. Kot naravna posledica tega je bilo tudi mnogo ajde. Obširno Sorško polje je bilo ob cvetju čisto belo. Čebele so imel dobro pašo. Dosti so jih navozili od drugod, zlasti iz Selške in Poljanske doline, ker tam sejejo malo ajde. Ako je bilo ugodno vreme, so bili zadovoljni z donosom domači kakor tuji čebelarji. Še sedaj se radi pohvalijo stari čebelarji, kako medene so bile včasih letine in koliko škatel so jim nanosili kranjiči in kakšnih.

S splošnim napredkom je napredovalo tudi kmetijstvo in to v škodo čebelarstvu. Slamnate strehe je nadomestila opeka, žito je izpodrinil krompir, ki donaša večje dohodke, in tako se je ajdova paša skrčila na polovico. Tako imamo v tem kraju le ob izredno ugodnem vremenu, kot je bilo leto 1929., majhen prebitek od ajde, druga leta smo zadovoljni, ako dobe le svojo zimsko zalogo.

Precej je tudi po gozdovih jesenske rese, ki pa medi ob prav toplem vremenu. Ker cvete ob času ajde, jo berejo le popoldne in še to bolj malo, da z nje ni posebnega donosa. Da naš kraj glede jesenske paše ni baš najboljši, so uvideli tudi drugi čebelarji, ki so skoro popolnoma opustili dovoz v ajdovo pašo. Več tukajšnjih čebelarjev vozi celo drugam v ajdo. Da je bilo včasih tu boljše za čebele, priča tudi precej starih opuščanih čebelnjakov. Ta ali oni je opustil čebelarstvo iz raznih vzrokov, največ pa zaradi slabih letin.

Kar je danes tu čebelarjev, so večinoma vsi napredni. Imajo vsi panje s premičnim satjem in opazujejo ves čebelarski napredek, ga preizkušajo pri svojih čebelah in obdrže, kar je za naše krajevne razmere dobro. Večina čebelari v A.-Ž. panjih drugi pa v Logondrovem panju, ki je precej razširjen in ima tudi svoje vnete pristaše.

Čebelarji, kakor: Okorn, Vidmar, dekan Mrak, Pintar, Noč, Hafner, Logonder, Dolinski pričajo, da škofjeloški čebelarji kljub slabim pašnim razmeram niso baš zadnji v Sloveniji.

Tukajšnja podružnica šteje 21 članov, ki prezimljajo lepo število panjev. Neorganiziranih čebelarjev je jako malo in še to so le taki, ki imajo po nekoliko kranjčev. Ti so gluhi in slepi za vsak napredek, in ne premakneš jih od te poti. Ako jih vabiš k društvu ali jim prigovarjaš, da bi izboljšali svoj način čebelarstva, ti odgovorijo, da je za nje tako dobro, drugim pa nič mar ne gre, naj čebelarijo, kakor hočejo.

Ako bi društvo zopet delilo sladkor in najmanj 10 kg na vsak kranjč in to zastonj ali pa po nizki ceni, bi pristopili tudi ti. Proti koncu vojne, ko je šla trda za sladkor, je štela podružnica okoli 100 članov. Skoro vsaka druga hiša je imela čebele, pa ne zaradi čebel, temveč zaradi sladkorja, ki ga je društvo preskrbelo svojim članom. Sladkor je pri teh čebelarjih

izginil v kavi, čebele pa so živetarile, kakor so vedele in znale.

Prišle so napovedane slabe letine, sladkor je odpadel in z njim tudi vsi ti čebelarji. Res se je skrčilo število članov, vendar takih ni posebno škoda. Kar nas je ostalo, pa vztrajamo, naj so dobre ali slabe letine. V dobrih nosimo klobuk bolj postrani, v slabih pa se tolažimo z boljšimi. Ko imamo med, ga pošiljamo po razstavah, nosimo v košarah po semnjih, ko smo pa brez nje, pa za zabavo preganjamo razne muhe.

To je površna slika pašnih razmer in čebelarstva škofjeloške podružnice. Kaj boljšega kot preprost in neuk čebelar ne morem ponuditi. Ker se noben drug čebelar noče oglasiti, sem storil to jaz. — Upam, da ne bo zamere.

Mesečna navodila.

Fr. D. Jug — Brezje.

Oktober — november.

Proti koncu oktobra meseca, ko so se čebele že spravile v plodišče, pobereмо iz medišča vse prazno sadje in ga shranimo v za to pripravljeno shrambo. Matične rešetke, ako jih ne vzamemo iz medišča, prekrijemo z za to nalašč prirejenimi deščicami. Rešetko moramo skrbno prikriti in ne sme biti iz plodišča v medišče nobene odprtine. Nato položimo na prikrito matično rešetko še plast časopisnega papirja in slamnico, ki mora biti po meri matične rešetke nalašč za to spletena.¹ Medišč ne smemo pažiti z vrečami, listjem,

otavo in podobnimi rečmi, ker se lahko spomladi v medišču zgrejejo in navzamejo vlage ter plesnijo.²

Panjem, kateri imajo premična žrela, iztaknemo za gozde, da jih osnažimo in namažemo z lojem ter jih potisnemo nazaj. Prej pa še položimo na dno vsakega panja lepenko ali primerno močan papir, ki mora segati čez vse dno panja.³

² Pri prezimljanju čebel v medišču A.-Ž. panja ni paženja medišč. Satje ostane v plodišču vso zimo. Glavna reč je, da izmenjamo matično rešetko z ločilno desko, ki je 10 cm odmaknjena od sprednje panjeve stene, da ima zrak dostop do čebelnega gnezda, ki je v medišču.

³ Lepenke si moramo že poprej med letom pripraviti. Najlažje in najrazličnejše lepenke si omislimo, ako jih naročimo pri kakem knjigovezu, ki ima

¹ Kako na preprost način pletemo slamnico za zanimljanje čebelnih panjev: glej »Slov. Čebelar«, letnik 1927., str. 3.

Ko so panji znotraj urejeni, jih zapažim še od zunaj v skladeh. Ako ne moremo vseh panjev tesno skupaj zložiti, moramo odprtine med skladi dobro zamašiti z bombažem ali kakim drugim primernim predmetom, da ni med panji prepaha. Vsaka površnost pri tem opravi se v hudi zimi bridko maščuje. Zlasti moramo tudi paziti, da stoji spodnja vrsta panjev na suhem podstavku in da tudi pod panji ni prepaha.

Panjeve sklade zapažimo tudi ob straneh, t. j. med panji in steno čebelnjaka, s suhim listjem ali pa z otavo. Najboljša je za to kaka že rabljena posteljnina, n. pr. morska trava ali pa koruznica. Te zatlačimo med panje in steno kakih 10 cm debelo plast in jo zadi zakrijemo s primerno desko. Dober je tudi suh mah, le slama ni priporočena, ker se rade vanjo vgnezdijo miši. Zgoraj odenemo panje s kako odejo ali pa z otavo. Ako ni procelje čebelnjaka popolnoma zaprto s panji, moramo pozimi prazen prostor zapažiti z desko, ki jo zalozimo z listjem ali pa z otavo.

Zadi med okenci in vrticami zapažimo A.-Ž. panje šele potem, ko nastane mraz, so noči že hladne in je toplina že stalno nizka, t. j. v prvi ali pa v drugi polovici novembra meseca. Sicer je dobro, da imamo s primernimi lepenkami mrežnata okenca v panjih tudi poleti stalno na lahko zadelana, da se čebele pri odpiranju panjev toliko ne razburjajo in ne trpijo zaradi prepaha. Ko nastane zima, vložimo za okenca še nekaj plasti papirja in slamnico, pa prav nič drugega. Vreč, stare odeje in druge ropotije ne smemo za to uporabljati. S tem smo končali zazimljenje pri panjih s premičnim satjem.

Kranjiče in druge tem podobne panje pa zapažimo zunaj prav tako, kakor panje s premičnim satjem, zadi jih pa odenemo s kako odejo ali pa s suhim listjem. Tistim

stroj za rezanje lepenke. Temu damo natančne mere, da nam jih lično nareže poljubno debele. Da so lepenke trpežnejše in odporne proti vlagi, jih kakih 6 tednov pred uporabo prepleskamo s firnežem, kateremu primešamo četrti del oljnate barve. Potem jih lahko uporabljamo desetletja. Poleti jih hranimo na suhem in jih s primerno desko obložimo, da ostanejo lepo ravne.

kranjičem pa, ki nimajo dodelanega satja, moramo prazni prostor zadi v panju izdelati s tvarino, ki varuje toploto, n. pr. s papirjem, lesno volno ali pa morsko travo. Končno preglejmo še vsem panjem žrela, ki morajo biti vso zimo odprta. Previsoko žrelo zožimo. Pravilna visokost žrela pri panjih je 8 mm. Slednjič preglejmo še čebelnjak, da je dobro zaprt proti prepahu in da skozi streho ne zamaka. Nastavimo pasti za miši in pustimo čebele v zimskem počitku lepo pri miru.

Čebelar začetnik pa, ki ima mogoče le dva, tri panje in le zasilen čebelnjak, naj se ravna po teh navodilih in naj jih zapaži primerno, kjerkoli jih ima. Glavna reč je, da imajo čebele dosti hrane ter neoviran izlet, ki naj bo obrnjen proti jugu ali jugovzhodu, in da imajo popoln mir.

Ko smo s čebelarstvom za to leto opravili, posvetimo pozornost še nježa pridelku, ako ga je bilo kaj prida. Vosek, ki se nam je med letom nacedil v solnčnem topilniku, spravimo skupaj in ga še enkrat pretopimo v kakem pološčenem loncu na štedilniku ali pa v krušni peči ter ga vlijemo v primerno posodo, da dobimo lep hlebec očiščenega rumenega voska Staro, ne več rabno satje in druge voščene odpadke pa stlačimo v vrečo, da jih prekuhamo v vosek, ki ga bomo rabili prihodnje leto za satnice.

Med, ki ga hranimo v večjih posodah, se bo pričel proti koncu meseca novembra trditi, t. j. med se bo izpremenil v strd. Ta pojav je dobro znamenje, da je pristen in dober. Ako ga mislimo hraniti čez zimo, ga pustimo pri miru, ker tak med se najlaže ohrani. Glavna reč je, da je v suhem in primerno hladnem prostoru. Strd se prav dobro ohrani tudi več let, ne da bi kaj izgubila vrednosti. Vendar strnjen med nima v trgovini kredita, ker neuki ljudje vanj nimajo zaupanja. Zaradi tega se v trgovini lažje proda tekoč med.

Čebelarji si moramo v tem pogledu sami pomagati, da strd raztopimo in damo v prodajo le tekoč in očiščen med. Ne smemo pa vsega strjenega medu naenkrat

raztopiti, ampak le toliko, kolikor ga sproti potrebujemo za prodajo, n. pr. 20—50 kg naenkrat. Ako imamo strd v manjših posodah, n. pr. v emajliranih loncih ali manjših pločevinastih posodah, ga najlaže raztopimo v krušni peči. Ko gospodinja vzame kruh iz nje, postavimo vanjo posode z medom ter jo zapremo. V 5 do 6 urah se med popolnoma raztopi. Ker je v peči stalna in ravno primerna toplota, med kakovosti nič ne izgubi. Ko ga vzamemo iz peči, posnamemo z žlico ves kalež (pene in drobir), kar se ga je zbralo na površini. Potem ga lahko prelijemo v manjše lične posode za prodajo. Manjše količine medu pa lahko raztopimo tudi na štedilniku, a le na ta način, da postavimo posodo z medom v večji lonec ter nalijemo okoli njege tople vode do blizu gornjega roba. Potem kurimo pod loncem toliko časa, da postane voda okoli posode vroča. Da se med v posodi hitreje stali, ga moramo večkrat s kuhalnico ali z žlico premešati. Na samem ognju brez vode pa posod z medom ne smemo razgrevati, ker bi se med v posodi prismočil in bi ga s tem pokvarili. Skrbeti pa moramo, da ne postane prevroč. Nad 50° C ga ne smemo segrevati.

Med v večjih posodah pa najlaže topimo na zgoraj opisani način v kakem večjem kotlu, kakršne rabimo v kmetijstvu za kuhanje sirovine ali perila. Najbolj priročen je kak brzoparilnik. Vanj postavimo posodo z medom in nalijemo vode do blizu vrha. Ko se strd toliko stali, da jo lahko

s kuhalnico premešamo, nehajo pod kotlom kuriti, ker se bo med do kraja stopil samo ob vročini vode in kotla. Ko se voda v kotlu ohladi, vzamemo posodo iz nje in posnamemo z žlico kalež, ki se je na površini medu nabral. Potem je goden za prodajo.

V naprednem čebelarstvu pa dandanes med ne samo topimo, ampak ga tudi potem še s posebno pripravo precedimo in očistimo. Čistilnik je izdelan iz pločevine in obstoji v glavnem iz dveh delov. Zgornji del, ki je postavljen na spodnjega, ima dve siti, ki ju lahko zaradi očiščenja vzamemo iz oboda. V spodnjem delu, zbiralniku, se zbira precejni med. Kadar je poln, odpremo pipo in ga točimo v druge posode. Čistilniki se dobijo razne velikosti. Za navadnega čebelarja, ki pridela le kakih sto kilogramov medu, zadostuje oni, ki drži en kebel medu.

Vsakemu čebelarju, ki se bavi z n drobno prodajo medu, priporočam, da si nabavi svojemu čebelarstvu primeren čistilnik, ki ima tudi to prednost, da lahko natakamo iz njege med v manjše posodice, n. pr. iz stekla, pločevine in lepenke, kakršne je v minulem letu oskrbelo Osrednje čebelarstvo v Ljubljani za prodajo na drobno. Vsem pa prav iskreno priporočam, naj v te posodice natakajo izključno le precejen in očiščen med. Kajti le tedaj bo dobil naš med splošno ugled, da ga bodo kupci radi naročali tudi pri čebelarjih samih.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Mesečno poročilo za avgust 1931.

Hoja, ki so jo nekateri čebelarji že od junija oblegali s svojimi čebelami, je v začetku avgusta vendarle za kratek čas odprla svoje tajne vire in z malo množino nektarja plačala čebelarjem trud in vztrajnost. Najboljše plačilo je prejela okolica Cerknice, kjer so dne 3. in 4. avgusta izkazali po 4 kg donosa.

Z otavo so bili malokje zadovoljni. Od nje vobče nismo veliko pričakovali in neuspeh čebel na njej nas ni presenetil.

Ajda je uničila zadnje naše upanje na povoljno letino. Po južnih in vzhodnih krajih se je zaradi suše pozneje razcvetela ko druga leta in med cvetjem sta medenje povsod večkrat ovirala dež in mraz. Ob

Mesečni pregled za avgust 1931.

Kraj	Višina nad morjem m	* Panj je teže									Zračna toplina			Dni je bilo							
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		naiveč pridobil		najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	poljasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	porabil	dkg	dne	C°									
		mesečni tretjini dkg																			
Ljubljana	305	250	70	305	—	—	—	625	—	60	30	+31	+6	+19.1	30	13	—	6	4	21	12
Vič pri Ljubljani .	298	540	250	400	—	—	40	1150	—	110	7	+33	+7	+19.0	30	13	—	4	3	24	13
Št. Vid n. Ljubljano	314	45	145	90	30	—	35	215	—	45	18	+34	+7	+18.0	31	14	—	1	9	21	9
Tacen pod Šmarno goro	314	150	215	675	65	25	155	795	—	135	30	+35	+6	+20.6	31	8	—	5	5	21	7
Škofja Loka	349	50	135	890	100	85	195	695	—	190	24	+30	+6	+18.2	29	11	—	3	17	11	16
Virmaše pri Škofji Loki	361	135	175	910	65	40	150	1005	—	260	24	+32	+10	+15.9	31	13	—	3	17	11	28
Blejska Dobrava	577	—	—	1100	55	190	—	855	—	—	—	+30	+4	+16.2	23	7	—	5	13	13	1
Bohinjska Bistrica Dob	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dob	305	460	160	780	—	—	110	1290	—	170	30	+34	+3	+19.5	27	4	—	5	9	14	9
Rova na Gor.	350	470	120	630	45	20	65	1090	—	170	30	+33	+4	+18.9	31	11	—	3	8	20	9
Breg-Križe	483	60	140	270	30	10	—	430	—	240	24	+30	+8	+18.6	29	11	—	5	9	17	4
Cerknica	575	1705	120	190	20	25	45	1925	—	400	4	+33	+5	+19.1	30	11	—	3	14	14	25
Sv. Gregor pri Ortneku	736	480	30	—	50	50	75	335	—	130	4	+28	+8	+18.8	31	8	—	2	11	18	10
Krka	300	10	85	635	190	40	—	400	—	115	24	+34	+5	+18.7	30	4	—	3	18	10	12
Vavčja vas pri Semiču	280	—	—	150	145	55	—	—	50	50	30	+30	+9	+19.5	31	9	—	1	19	11	17
Novo mesto	180	20	—	520	155	95	10	180	—	130	31	+37	+7	+21.2	31	8	—	5	12	14	7
Leskovec p. Krškem	186	—	220	940	137	80	80	863	—	290	29	+33	+9	+20.3	30	12	—	2	21	8	9
Lokove pri Mozirju	465	160	20	120	40	90	60	110	—	60	5	+31	+7	+18.5	31	15	—	3	23	5	21
Sp. Ložnica pri Žalcu	252	530	265	620	35	80	150	1150	—	150	30	+24	+7	+15.9	30	13	—	2	25	4	26
Orehova vas pri Mariboru	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	—	10	50	55	20	20	—	35	15	30	+27	+6	+15.0	31	13	—	7	16	8	7
Vržej p. Ljutomeru	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci	182	—	480	1010	50	20	80	1340	—	220	23	+31	+8	+19.2	31	14	—	1	25	5	18
Guštanj	398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jarenina	262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedeljica pri Turnišču	170	380	520	1095	—	40	195	1760	—	225	24	+33	+11	+21.0	30	7	—	5	15	11	15

* Vsi panji so A.-Ž. sestava!

koncu meseca so bili mnogi čebelarji že veseli, ako so si čebele na ajdi nabrale vsaj zimsko zalogo.

Vič pri Ljubljani. Otava je dobro nudila.

Št. Vid nad Ljubljano. Donos je bil tako slab, da bo treba čebele združiti in prezimiti le nekoliko panjev.

Tacen pod Šmarno goro. Čebele so nabrale na ajdi komaj dve tretjini zimske hrane.

Škofja Loka. Kljub slabi paši ni bilo ob ajdi ropanja. Pač pa se je mnogo živali pogubilo.

Virmaše pri Škofji Loki. Z ajde so letos čebele nosile malo obnožine. — Nekemu tukajšnjemu čebelarju je A.-Ž. panj ob koncu meseca preležel in rojil.

Dob. Po deževni nedelji je v ponedeljek dne 24. avgusta nenadoma padlo in obležalo mnogo čebel. Pred čebelnjakom jih je bilo vse črno. Tudi zunaj po ajdi in drugih rastlinah so se čebele nabirale in umirale. Nabito polni panji so se mi ta dan temeljito izpraznili.

Rove na Gorenjskem. Ajdova paša je bila srednja. Popoldne jo je podpiralo je-

sensko resje. — Čebelarji tožijo o hudem ropanju.

Cerknica. Prvi teden je jelka prav izdatno medila. Četudi sem 3 km zračne črte oddaljen od nje, je vendar zelo vplivala na težo opazovalnega panja.

Sv. Gregor pri Ortneku. V prvi tretjini meseca je pričela mediti hoja, in sicer le bolj mlado drevje po južnih legah. Matice so začele močno zalegati in dovolj bo mladine za zimo.

Krka. Ajdova paša je bila tako slaba, da bo treba poseči po sladkorju, ali pa vrniti kaplje cvetličnega medu, ki smo jih prejšnji mesec iztočili.

Vavčja vas pri Semiču. Zaradi suše ni bilo v prvih dveh mesečnih tretjinah nikakega donosa. Šele v zadnji tretjini je dež dvignil ajdo in panj je začel pridobivati na teži.

Cezanjovci. Ajda je popolnoma odpovedala. Čebele so prinesle komaj zimsko zalogo. Mnogo živali je pomrlo in panji so prazni.

Lokove pri Mozirju. Otava je letos zaradi suše popolnoma odpovedala; čebele so zaradi tega zelo oslabele.

Spodnja Ložnica pri Žalcu. Otava je dobro medila, ajda pa zaradi prepočlostega dežja in mraza slabo.

Novo mesto. Slišal sem, da so čebele pomrle zaradi gladu. Žalostna usoda je za-

dela posebno pozne roje ter plemenjake, ki so jih čebelarji preveč pomolzli. — Prvi donos z ajde je bil šele 22. avgusta.

Leskovec pri Krškem. Ajda je začela mediti po dežju dne 23. avgusta. Po tem dnevu se je pojavilo silno ropanje med domačimi čebelami. Čebelarji so vzajemno nastopili proti nevšečnemu pojavu, se sproti obveščali o njegovem stanju in vse storili, da se ropanje zatre. Kot uspešno sredstvo se je izkazal karbol.

Nedeljica pri Tur. Vreme nam je ves mesec načajalo in kvarilo pašo.

Predanovci. Ajda je začela cvesti in vabiti čebele že 4. avgusta. Zaradi nepovoljnega vremena bomo pa točili letos le enkrat.

Muta. Čebele niso nabrale niti zimske zaloge. Treba jim bo pomagati.

Bučka. Ajda je začela mediti šele 25. avgusta in se je slabo obnesla. Pogosti viharji, hudi nalivi in dvakratna toča so nam uničili mnogo čebel.

Koprivnik pri Kočevju. V začetku meseca je nenadoma začela mediti smreka in je po malem izločevala nektar ves mesec. Natočili smo povprečno 10 kg od panja.

Prošnja. Gosp. poročevalce prosim, da mi pošljejo z mesečnim poročilom za september tudi vprašalno polo z odgovori za letno poročilo! Glavni poročevalec.

Društvene vesti.

Prodaja medu. Ker se od časa do časa oglašajo pri osrednjem društvu trgovci, ki povprašujejo po cenah medu in naslovih čebelarjev, je potrebno, da imamo pripravljen seznam čebelarjev, ki imajo med naprodaj. Člane, ki imajo med naprodaj, vabimo, naj nam javijo z dopisnico ali v pismu svoj naslov, količino medu, ki ga imajo naprodaj, kakovost, ceno in starost medu. Po možnosti naj se nam pošlje tudi vzoreček. Za sedaj imamo interenta za hojev med. Društvo poizveduje le v kupčijske namene, to pa seveda brez obveznosti. Posredovali bomo le za prvovrstno blago. Tudi podružnice naj nam sporoče za svoje člane zgoraj omenjene podatke. Vse ponudbe je poslati na glavno tajništvo do 15. oktobra t. l.

Sadna razstava v Sevnici, ki se bo vršila v dneh od 4. do 11. oktobra t. l. bo obsežala tudi čebelarstvo. Županstvo občine Sevnica, ki prireja to razstavo, vabi tudi vse čebelarje, da se razstave udeležijo s svojimi pridelki in raznimi čebelarstvi potrebinami. Na razstavi se bo med

tudi prodajal. Opozarjamo na razstavo vse čebelarje, posebno pa tiste iz Sevnice in njene okolice, in jih vabimo, da prijavijo županstvu svojo udeležbo ter mu naznanijo, kaj in koliko mislijo razstaviti.

Letaki. V reklamne svrhe je založilo osrednje društvo posebne letake o medu, o njega lastnostih, koristi, uporabi itd. Odbor jih bo razprodajal po 15 komadov za 1 Din. Važnost medu mora poznati vsak človek. Zato agitirajmo z letaki, da dvignemo porabo medu. Dolžnost čebelarjev je torej, da kupijo te letake in jih razdele po hišah svoje okolice. V kratkem jih bomo razposlali vsem podružnicam, naročiti pa jih je tudi možno z dopisnico pri tajništvu.

POROČILO

o seji ožjega odbora osrednjega društva za Slovenijo v Ljubljani, ki se je vršila dne 24. avg. 1931.

Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje, ki je bil odobren. Prečital je tudi došle dopise, med katerimi

je bilo najvažnejše obvestilo banske uprave, s katerim je bilo društvo obveščeno, da se je s kemijsko preiskavo ugotovilo, da vsebujejo Ritzmanove satnice nad 10% parafina, kar je bilo objavljeno tudi v »Kmetovalcu«. Odbor bo skrbel, da bo vse čebelarje na to opozoril in ukrenil vse, da ne bo zašel vosek iz teh satnic v društveno delavnico za satnice.

Odbor je dalje obravnaval rokopis nove Jugove čebelarke knjige, ki bo izšla ob novem letu 1933. Tiskala jo bo družba sv. Mohorja.

G. Bukovec je poročal o posetu znanstvenika dr. Goetzeja iz Landsberga v Nemčiji, ki bo prišel septembra meseca k nam proučevat našo čebelo. Odbor je sklenil, da stori vse, da bo dr. Goetzeju delovanje olajšano.

Tajnik je poročal o čebelarskem vlaku, ki je letos vozil gorenjske čebele na ajdovo pašo. Bilo jih je letos le 10 vagonov, ker so začeli čebelarji prevažati čebele z avtom.

G. prof. Verbič je poročal o prijavih čebelarjev za velesejmsko čebelarsko razstavo. Vseh prijavi-

ljencev je bilo 24. Odbor bo skrbel, da bo razstava čebelarskih potrebščin in pridelkov častno zastopana. Tiskati bo dal tudi primerne letake in brošuro o medu in njeja uporabi.

Na dopis »Trgovske zbornice« v zadevi nove trgovske pogodbe z Nemčijo, je odbor sklenil, da je »Trgovski zbornici« staviti primerne predloge za to pogodbo.

Odbor se je posvetoval tudi o potujoči kmetijski razstavi, ki bo obsegala tudi čebelarstvo. Kadar bo razstava došla v naše kraje, bomo čebelarje pravočasno opozorili.

G. prof. Verbič je poročal o opazovalnih postajah. Odbor je sklenil kupiti dve novi tehtnici.

Pri slavnostih odkritja spomenika kralju Petru sta zastopala društvo gg. prof. Verbič in prof. Raič.

Zaradi širjenja gnilobe čebelne zalege v Cezanjcih bo odbor storil potrebne korake.

V jeseni se bo vršil v Ljubljani tečaj o kuhanju voska, ki ga bo vodil g. Bukovec. O tem bomo člane pravočasno obvestili.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima odborovo sejo v torek 6. oktobra ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica Zagorje ob Savi priredi čebelarsko predavanje pri čebelnjaku podružničnega tajnika Fr. Guna v Zagorju 20. Predavanje bo v nedeljo

11. oktobra t. l. ob 9 dopoldne. Govoril bo gosp. referent Okorn. Vsi čebelarji vabljeni! Tajnik.

Novomeška podružnica priredi dne 25. oktobra t. l. tečaj za kuhanje voska na »Kmetijski šoli« na Grmu. Udeleženci, ki se priglase, lahko dobe kosilo po režijski ceni. V. Liliija, tajnik.

Drobiž.

Nemški znanstvenik dr. G. Goetze, zoolog na pruskem poskusnem in raziskovalnem zavodu v Landsbergu na Warthi v Nemčiji, je obiskal septembra meseca Jugoslavijo zaradi proučavanja naših čebelnih pasem in pasem v drugih balkanskih državah. V Sloveniji se je mudil tri dni. Kralj. banska uprava v Ljubljani in odbor našega društva sta storila vse, da mu omogočita zbiranje znanstvenega materiala. Banska uprava mu je dodelila za spremljevalca g. čebel. referenta J. Okorna, ki je z njim prepotoval precejšnji del Dolenjske in Slovenske gorice. Dr. Goetze se je mudil en dan tudi na Gorenjskem. Iz Ljubljane je odšel v Zagreb. Od tu pa odpotoval na Sušak, v Split, Dubrovnik, Mostar, Sarajevo, Niš, Skoplje, na Grško, v Bolgarijo, Beograd in Novi Sad.

Namen potovanja je tudi za nas zelo važen, ker nam utegne prinesiti popolno jasnost glede naše čebele, zlasti kod vse se nahaja in kaj je z bosanskimi, dalmatinskimi, makedonskimi in banaškimi čebelami, ki jih nekateri smatrajo za posebna čebelna plemena.

V Sloveniji je vzel dr. Goetze nad 30 vzorcev čebel, da jih doma znanstveno obdela. Društvo je pa poskrbelo, da bo dobil še iz mnogih drugih krajev Dravske banovine čebele za preiskavanje. S tem smo dosegli, da

bo tako rekoč vsa naša banovina pregledana in znanstveno obdelana. V doglednem času nam bodo na razpolago znanstveni podatki glede našega čebelne plemena, ki bodo velike važnosti tudi za naš znanstveni svet.

O uspehih raziskavanj bomo obsežno poročali, čim nam bo dr. Goetzejevo poročilo na razpolago.

Dr. Goetzeju pa želimo, da bi mu njegovo trudapolno potovanje prineslo mnogo znanstvenih uspehov.

Zahvala. Gospod Ivan Sajevec, posestnik v Stari vasi pri Postojni, nam je poslal naslednje prelepo pismo: »Zahvalim se Vam za vrstice ob priliki moje osemdesetletnice, kot se more zahvaliti le pravo kraško srce. Morda ste me le nekoliko preveč počastili. Pridnim čebelicam se imam zahvaliti za svoje uspehe, saj so mi one vedno kazale pot vztrajnosti in marljivega dela. Od njih se še danes učim in se bom še, dokler bom živel.

Obenem pa izrekam prisrčno zahvalo »Sl. Čebelarju«, ki mi je bil vedno zvest svetovalec, pa tudi tolažnik v teh burnih časih. Želim mu, da bi še nadalje vztrajal na svojih poti. Mladim čebelarjem pa dajem ob svojih osemdesetletnici korajžo in jim kličem: vztrajajte pri čebelicah, ker pri njih najdete tolažbo, pa tudi obilo sreče.

Klevetniški napad na našo firmo imenuje tvrdka Ritzmaun naše naznanilo v zadnji številki »Sl. Čebelarja«, da je dala banska uprava Dravske banovine satnice omenjene tvrdke v preiskavo in da je državna kmetijska in kontrolna postaja v Ljubljani ugotovila, da je v njih nad 10% parafina. Tvrdka je objavila v svojem časopisu, da je v tej zadevi »posredi jedan trgovački knif od strane »Slovenskog pčelarskog društva«, koje hoće silom da spreči da uvedemo medju slovenačke pčelare našu robu«.

K temu pripominjamo, da je »Sl. Č.« objavil samo to, kar je bilo uradno ugotovljenega, torej dejstvo, ki ga ni mogoče izpodbijati zgolj s frazami in reklamnimi izjavami. Kar se pa tiče pripombe glede trgovaškega »knifa« našega društva, smatramo to za prav naiven dovtip od strani g. Ritzmana. Blago, ki ga sedaj prodaja naš blagovni oddelek, je tako odlične kakovosti in tako solidno ter poceni, da je vsaka konkurenca izključena. Vrh tega so organizirani slovenski čebelarji toliko zavedni, da se za konkurenco sploh ne zanimajo. Prezreti tudi ne moremo, da je pri nas v veljavi geslo »Svoji k svojim«. Zato čebelarji rajši ohranijo denar v svojih žepih, nego da bi pomagali polniti mošnjčke raznih zasebnih »pospeševalcev« čebelarstva.

Čebelar Janša in njegova sorodovina je naslov spisu, ki ga je objavil lansko leto v »Glasniku muzejskega društva za Slovenijo« prvobornik Družbe sv. Cirila in Metoda msgr. Tomo Župan. Spis je izšel tudi kot poseben odtis. V njem je zbral pisatelj vse podatke o Janševih starših, sestrah in bratih ter še mnogo drugih zanimivosti, ki izpopolnjujejo znameniti Janšev življenjepis, ki ga je spisal Navratil. Omenjeno bodi, da bo 20. maja 1934 preteklo 200 let, odkar se je Janša rodil.

Grinjavost čebel (acarapis) pred vrati Jugoslavije! Gosp. dr. Kocjan, asistent na veter. bakteriološkem zavodu v Ljubljani, me je nedavno opozoril, da izkazujejo avstrijske veterinarske oblasti mesec za mesecem več krajev, ki so okuženi po grinjavosti čebel. Med njimi so tudi kraji na avstrijskem Štajerskem.

Ker spada grinjavost med najnevarnejše čebelne bolezni in se naglo širi od čebelnjaka do čebelnjaka, je z naše strani treba poskrbeti za primerno obrambo proti pojavu v naši domovini. Zatiranje kužnih bolezni spada v področje veterinarskih oblasti in na teh je, da izdado točna navodila, kako se moramo ravnati in kaj storiti, da se bolezen ne bo razpasla. Bodimo na straži!

Pravilna razdalja med sati v panjih s preničnim satjem mnogim čebelarjem še vedno ni točno znana. Mnogi se ravnajo po merah v starih čebelarjskih knjigah, ki pišejo, da znaša razdalja 10 mm. Gosp. A. Žnideršič pa omenja v svoji knjigi »Naš panj« (str. 61), da je meril razdaljo v nešteti panjih in dožgal, da znaša 11 1/2 mm. Tudi gosp. Henrik Peternil se je zanimal za to zadevo in je opazoval stotine in stotine kranjčev ter dožgal isto k. g. A. Ž., namreč da znaša razdalja med normalnimi sati 11 1/2 mm. Medeni sati niso mero-dajni, ker so celice šestokrat nenormalno dolge. O tem je tudi objavil v letošnji 8. številki »Schweizerische Bienen-Zeitung« izčrpno razpravo. Znotranja širina A.-Ž. panja mora torej znašati 34 cm, ker zavzema 9 satnikov po 25 mm 22 1/2 cm prostora, 10 ulic po 11 1/2 mm (s stranskima vred!) pa 11 1/2 cm, skupaj torej 34 cm. Natančno to mero imajo tudi pločevinasta razstojšča za A.-Ž. panje, ki jih prodaja naš blagovni oddelek.

Ta pojasnila veljajo najbolj tistim čebelarjem, ki menijo, da društvena razstojšča niso pravilna.

Brez čebel so na ljubljanskem učiteljskišču, odkar je zapustil zavod naš sedanji društveni predsednik g. prof. Verbič. Nihče ne poučuje čebelarstva. Posledice se že kažejo, ker je med mladimi učitelji kaj malo zanimanja za to panogo. Tudi med duhovniki je čimdalje manj čebelarjev. Baš ta dva stanova sta v prejšnjih časih najbolj vneta čebelarila in mnogo storila za naš čebelarjski napredek. Žalostne prilike za bodočnost!

Ne razmetavajte medu po slepih cenah. Čebelarstva letina je letos po vsej državi slaba. Zato bo spomladi pomanjkanje medu in se bo cena brez dvoma dvignila. Že sedaj so cene trdne, zlasti ker je ajda skoraj povsod odpovedala. Zato ne ravna prav, kdor se hoče medu iznebiti za vsako ceno. Nekoliko potrpljenja, pa bomo ves resnično dobri (čist in gost!) med lahko prodali pa dobri ceni.

Cene vosku so še vedno neopravičeno nizke. Na svetovnih tržiščih ga ponujajo celo po 25 Din in tudi naši svečarji in trgovci z voskom ga ne plačujejo draže. Prihodnje leto bodo satnice mnogo cenejše, nego so bile letos. Seveda bo to ugodno le za tiste, ki jih kupujejo, ne pa za producente voska.

Fosilna čebela. Lansko leto so našli v premo govniku Rott na Sedmograškem v Rumuniji okamenelo čebelo, ki je po sodbi učenjakov stara najmanj en milijon let. Njeno sliko je objavila »Schweizerische Bienen-Zeitung« v letošnji 3. številki. Čebela je izvrstno ohranjena, le kril nima. Celó jeziček

se popolnoma jasno vidi. V glavnem se pravi nič ne razlikuje od sedanjih, le nekoliko manjša se zdi. Bržkone je brala na močvirju po rastlinah med in padla v vodo ter se pogreznila na dno, kjer so jo pokrile gnijoče rastline, iz katerih je tekom tisoč in tisoč let nastala šota, iz te pa premož.

Propagatorja za poljski med je nastavila poljska vlada v Curihu v Švici. Njegova naloga je, da preskrbi poljskim čebelarjem kupce za med. (Schweizerische Bztg.)

Na štajerskih ajdovih pasiščih je bilo letos nenavadno mnogo čebel. Zlasti na Moškanjce je bil naval velik. Seveda so se domači čebelarji zelo razburjali in so zahtevali pomoči. Prišli so uradni pozivi za odvoz čebel, ker jih je bilo ponekod toliko na kupu, da so baje postale nevarne celo ljudem in vpregi.

Mi se v to zadevo ne bomo vmešavali, ker bi bile naše besede glas vpijočega v puščavi. Bojimo se pa, da bodo zaradi nekaterih nepremišljenih in za vsako pametno besedo gluhih čebelarjev trpeli še drugi.

Za zgled, kako neprevidni in brezobzirni so nekateri čebelarji, ki prevažajo v pašo, naj bo sledeči dogodek, ki se je pripetil v ajdovi paši v Lahovčah na Gorenjskem. Tja je pripeljal mlad nezkušen čebelar iz neposredne ljubljanske okolice okoli 100 A.-Ž. panjev in jih postavil sredi vasi v pašo. Zadnje tri dni avgusta meseca je prišel gori in jemal med cele tri dni, kljub prošnjam in svarilom domačih čebelarjev, ki so se upravičeno bali ropanja. Na srečo je bilo tiste dni zelo hladno, sicer bi bil nastal rop, da bi čebele cepale trumoma. Kaj naj rečemo k temu?

Čebelarke razstave, zlasti pa razstave medu so velikega propagandnega pomena. Zato mora biti razstavljeno blago brezhibno, odlično po kakovosti in opremi. Razstavljalec želi z razstavljenim blagom opozoriti občinstvo na svoj pridelek, oziroma na odlično kakovost izdelka svojih spretnih rok. Vodstvo razstave mora pa skrbeti, da se razstavijo samo taki predmeti, ki so tega vredni. Med v predpotopnih posodah, nezadostno očiščen, prevoden, neokusno opremljen, slabo čiščen vosek, čebelarke igrače (razni »izumi« in »izboljšave« panjev, orodja in dr.) niso primerni razstavni predmeti. Prav tako ni smatrati za propagandni predmet kisle »medice«, kakršno so morali požirati kupci nedavno na neki razstavi. Vodstvo razstave mora take predmete brezpogojno odkloniti, ker kvarijo razstavo in škodujejo ugledu čebelarjev. Naj se

nihče ne jezi, če njegovo blago odklonijo. Vodstvo se do takega dejanja zelo težko odloči, ker se boji zamere in izgube razstavljalcev, toda zamera gori ali doli. Kar resnično ne spada med razstavno blago, je treba zavriniti. Boljše zamera pri posamezniku, nego pri množici občinstva!

Nenavadno rodovitna matica. Imam prašilčka z lansko matico, ki je tako rodovitna, da zalega v posamezne celice po več jajčec. V eni celici sem našel celo štiri jajčeca. V začetku letošnjega julija sva s čebelarjem g. Reggijem opazovala zalego tega panja in ugotovila, da je matica znesla eno jajčece celo v tako celico, ki je bila v njej že čebelna žerka. Nerazumljivo pa mi je, zakaj ta družina nikamor ne more. Čebele se ne množe kljub rodovitni matici in zadostni hrani.

Kako daleč lete matice na praho? Vodja čebelarke šole v Korschenu na Pruskem je nameraval ustanoviti prašilno postajo na nekem otoku, ki je od celine 7 in pol do 8 km oddaljen. Preiskal je ves otok in dočkal, da na njem ni nikakih čebel. Našel ni nobenega drevesa, ki bi dajalo zavetje kakemu roju, kajti na otoku raste samo grmovje. Ko se je prepričal, da je izključeno, da bi tuje čebele motile prašilno postajo, je pripeljal na otok 15 prašilnikov z neoprašenimi maticami, toda brez trotov. **Ne dolgo, pa je bilo 12 matic oprasnih.** Torej so troti prileteli s celine ali pa so matice letele tja. Domnevajo, da so matice šle čez morje. Prihodnje leto so napravili nov tak poskus na otoku Oie, ki je od celine 12 km oddaljen. Vse matice so ostale neoprašene.

Iz teh poskusov vidimo, kako zelo težko je najti primerno mesto za prašilno postajo, kamor ne bi mogli tuji troti. — (Leipziger Bztg.)

Zahvala našim vrlim železničarjem. Tudi letos je železniška uprava poskrbela, da so čebelarji mogli čebele prepeljati v ajdovo pašo in nazaj v najlepšem redu.

Železniško osebje je storilo vse, da so bili čebelarji popolnoma zadovoljni. Zahvaljujemo se vsem železničarjem prav pristrčno za njih pozornost!

Listnica uredništva. Gospode sotrudnike ponovno prosimo za prispevke za prihodnje številke. Zadrega je velika, izdatna pomoč prav posebno zaželena!

Cenik čebelarškega orodja in potrebščin,

blagovnega oddelka »Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani«, Vošnjakova ulica 4, nasproti vrta gostilne pri Novem svetu, veljaven od 1. oktobra 1931 za društvene člane.

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
A. Panj in njega deli.			
1	A.-ž. panj na 9 satnikov in z verando, najsolidnejše izdelan	260	—
1a	A.-ž. panj na 10 satnikov in z verando, najsolidnejše izdelan	280	—
	Panji so opremljeni z mrežo na vratih, čelna stran je popleskana z barvo, vse druge zunanje strani so pa namočene s firnežem.		
	Kovinski deli za A.-ž. panj:		
2	Palica, napol jeklana, pocinkana, 38 ali 40 cm (za 9 ali 10 satnikov)	1	—
3	Nosilec za matično rešetko	1	25
4	Tečaj (pant) za vrata, desni ali levi	1	50
5	Sklepna spona (šarnir) za brado, 1 par	1	25
6	Mreža, žična, pocinkana, za 1 okence	3	50
6a	Mreža, pocinkana, m ²	34	—
7	Zapah za okence, 1 par (desni in levi)	1	50
7a	Vijak s polokroglo glavico, za zapah za okence		05
8	Polzaporica, velika, za vrata		50
8a	Polzaporica, manjša, za zaklopnico in deščico pri okencu		25
9	Blazinicca za polzaporico, iz žice		20
9a	Blazinicca za polzaporico, iz železne pločevine		75
10	Vijak, lesni, za šarnirje in pločevinaste blazinice		05
11	Rinčica z vijakom, la, zelo močna, za okence	1	—
12	Matična rešetka nemškega fabrikata RT za 1 panj	8	—
12a	Matična rešetka nemškega fabrikata RT m ²	88	—
13	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, za 1 panj	13	—
13a	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, m ²	130	—
14	Matična rešetka, sestavljena iz kovinskih palčic, »Tiger« 24 × 13 cm	10	—
15	Matična rešetka, sestavljena iz lesenih palčic, za en panj	10	—
16	Kvačice, pocinkane, 1 kg	16	—
17	Razstojšče iz pločevine namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	25
18	Satnik za A.-ž. panj, nezbit	1	—
19	Zapah za žrelo, lesen, s peresom (sistem »Trinka«)	1	50
20	Zapah za žrelo, kovinski, iz enega kosa, za pritrditev z baticami, št. 21	2	—
20a	Zapah za žrelo, kovinski, v ležišču dvostransko premičen	3	—
21	Babica (vijak za montiranje zapaha za žrelo št. 20 na panj)		10
	Kovinski deli za A.-ž. panj so:		
	6 kom. št. 2; 2 kom. št. 3; 2 kom. št. 4; dva para št. 5 (ako je brada pri medišču nepremična, potem le en par št. 5); 2 kom. št. 6; dva para št. 7; 4 kom. št. 7 a; 1 kom. št. 8; 4 kom. št. 8 a; 3 kom. št. 9 ali 9 a (1 za vrata in 2 za zaklopnico pri verandi) potrebno število št. 10; 2 kom. št. 11; 1 kom. št. 12, ali št. 13, ali št. 15, ali 2 kom. št. 14; ½ kg št. 16 ali 8 kom. št. 17.		
B. Pripomočki za pomirjenje čebel, oziroma za varstvo proti piku.			
23	Brizgalna za roje, izredno močna	120	—
24	Razpršilnik za vodo, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
25	Čebelarško pokrivalo (kapa) iz žične mreže, s tkanino	37	—
26	Čebelarško pokrivalo (kapa) z žimnatim vložkom	37	—
27	Pajčolan z žimnatim vložkom	37	—
28	Čebelarške rokavice iz gumija, vrhni del iz tkanine	60	—
29	Čebelarške rokavice cele iz gumija	70	—
30	Čebelarška pipa (Dathejeva)	55	—
31	Kadilnik na meh »Smocker«	63	—
32	Samokadilnik »Vulkan«	140	—
33	Euskol, kadilo za čebele, navaden, zavojček 9 kosov	6	—
33a	Euskol, kadilo za čebele, nemški fabrikat, zavojček 9 kosov	9	—
C. Satnice in potrebščine za žičenje.			
38	Deščica za pritrdjevanje satnic	6	—
39	Kolesce za utiranje žice	18	—
40	Luknjač (strojček) za napravo luknjic v satnike	49	—
41	Šilo za vrtanje luknjic	3	—
42	Svetiljka za zalivanje satnic in gretje kolesca (»Gratze«)	45	—
43	Svetiljka za gretje kolesca	9	—
44	Topilnik za vosek s svetiljko za zalivanje satnic (brez cevke)	24	—
45	Cevka za zalivanje satnic	6	—
45a	Garnitura za zalivanje satnic (1 kom. št. 44 in 1 kom. št. 45)	30	—
46	Žica, fina, domačega izvora, 1 vreteno	4	—
47	Žica, najfinejša, originalen pločevinasti zvitek	6	—
48	Satnice, 1 kg	60	—
49	Satnice v zameno za vosek, 1 kg, odšteviš kalo	10	—

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
50	Žvepljalnik za satje	20	—
	D. Pripomočki za delo v panju in izven njega.		
51	Klešče za A.-ž. panj	28	—
52	Klešče za prečno satje	25	—
53	Zaklopna kozica za odlaganje satov	40	—
54	Sipalnik »Ideal« (»Stojkovič«) za A.-ž. panj	110	—
55	Sipalnik, lesen za A.-ž. panj, na 9 ali 10 satov	25	—
56	Strgulja za snaženje A.-ž. panja	10	—
57	Omelce za čebele	8	—
	E. Potrebščine za pitanje.		
65	Pitalnik za A.-ž. panj iz bele pločevine	15	—
66	Balon (»Gerstung«) za 1 l, za pitanje v medišču	8	—
67	Podstavek, odprt, za »Gerstungov« balon	8	—
68	Podstavek, zaprt, za »Gerstungov« balon	10	—
69	Cevka za pitanje	3	—
70	Nož (rezilo) za izrezanje odprtine v slamnici za Gerstungov podstavek	12	—
71	Zamašek za odprtino v slamnici za Gerstungov podstavek	5	—
	F. Matica.		
73	Barva za označevanje matic (garnitura štiri barve)	22	—
74	Kletka za matico pri označevanju	8	—
75	Matičnica (kletka) raznih vrst, Din 5.— do	10	—
76	Matičnica (kletka) za razpošiljanje po pošti	6	—
77	Pinceta (kleščice) za prijem matice	20	—
	G. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.		
81	Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja	135	—
82	Vilice za odkrivanje satja	24	—
83	Nož za odkrivanje satja	10	—
83a	Lopatica za zajemanje strjenega medu, pocinjena	25	—
84	Nož za izpodrezavanje satja v kranjičih	10	—
84a	Nož za izpodrezavanje prizidkov nad satniki v A.-ž. panju	10	—
85	Točilo najnovejšega sistema za 3 sate	90	—
85a	Točilo najnovejšega sistema za 4 sate	95	—
86	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 12 l	75	—
86a	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 16 l	100	—
87	Čistilnik za med za večji obrat, najnovejšega sistema	350	—
87a	Sito enostavno (redko) za čiščenje medu	25	—
88	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 17 cm	35	—
88a	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 22 cm	50	—
88b	Ploščica iz celuloida za posnemanje medu	3	50
89	Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
90	Posoda za med, pločevinasta, za ½ kg (za pošiljanje po pošti)	3	—
91	Posoda za med, pločevinasta, za 1 kg (za pošiljanje po pošti)	4	—
92	Posoda za med, pločevinasta, za 2 kg (za pošiljanje po pošti)	6	—
93	Posoda za med, pločevinasta, za 4½ kg (za pošiljanje po pošti, 5 kg brutto za netto)	10	—
94	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg	38	—
95	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg, znotraj vernirana	40	—
96	Posoda za med, iz najmočnejše pločevine, obita z lesom, za cca. 50 kg	100	—
97	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za ½ kg	4	—
98	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za 1 kg	5	—
99	Kozarec za med za ⅓ kg (enotni društveni kozarec)	4	—
100	Kozarec za med za ⅓ kg (enotni društveni kozarec)	5	—
101	Kozarec za med za ½ kg (enotni društveni kozarec)	6	50
102	Kozarec za med za 1 kg (enotni društveni kozarec)	8	50
103	Kozarec za med za 1½ kg	12	—
105	Lonček iz prepariranega papirja za 3 dkg medu	—	50
106	Lonček iz prepariranega papirja za 1/8 kg medu	—	75
107	Lonček iz prepariranega papirja za 1/4 kg medu	1	—
107a	Etiketa, manjša, enobarvna, za razne vrste medu, 7 komadov	1	—
107b	Etiketa, dvobarvna, za razne vrste medu, 5 komadov	1	—
	H. Razno.		
114	Gonilo za točilo, najnovejšega sistema (tip Gratze)	200	—
115	Železo, povprečno, za gonilo (tip Gratze)	30	—
116	Štula, odtočna	60	—
117	Odvijač za vijake, navaden Din 3.—, boljši	5	—
118	Šablona za zabijanje kvačic	12	—
119	Zabijač za kvačice	12	—
120	Tehtnica za opazovalni panj (originalna švicarska)	875	—
121	Stiskalnica za satnice	950	—
122	Načrt za Pavlinovo stiskalnico	35	—
123	Pitalnik za dunajski panj	35	—
124	Čebelarški znak (pozlačena čebelica)	5	—
125	Past za trote	45	—
126	Knjiga Anton Žnideršič »Naš panj«	38	—
127	Beležnica za panj	—	25